

ČESKÝ KRAS

SRBSKO

ING. VÍTĚZSLAV KAZIMOUR

**ČESKÝ KRAS
(Srbsko)**

HOROLEZECKÝ PRŮVODCE

1. ÚVOD

Při pročitání horolezeckého průvodce „Nepískovcové skalní oblasti v Čechách“ můžeme zjistit, jak velice zapracoval čas a jak tento průvodce, který byl ve své době průkopnickým činem, dnes již pomalu, ale jistě začíná být předstižen skutečností.

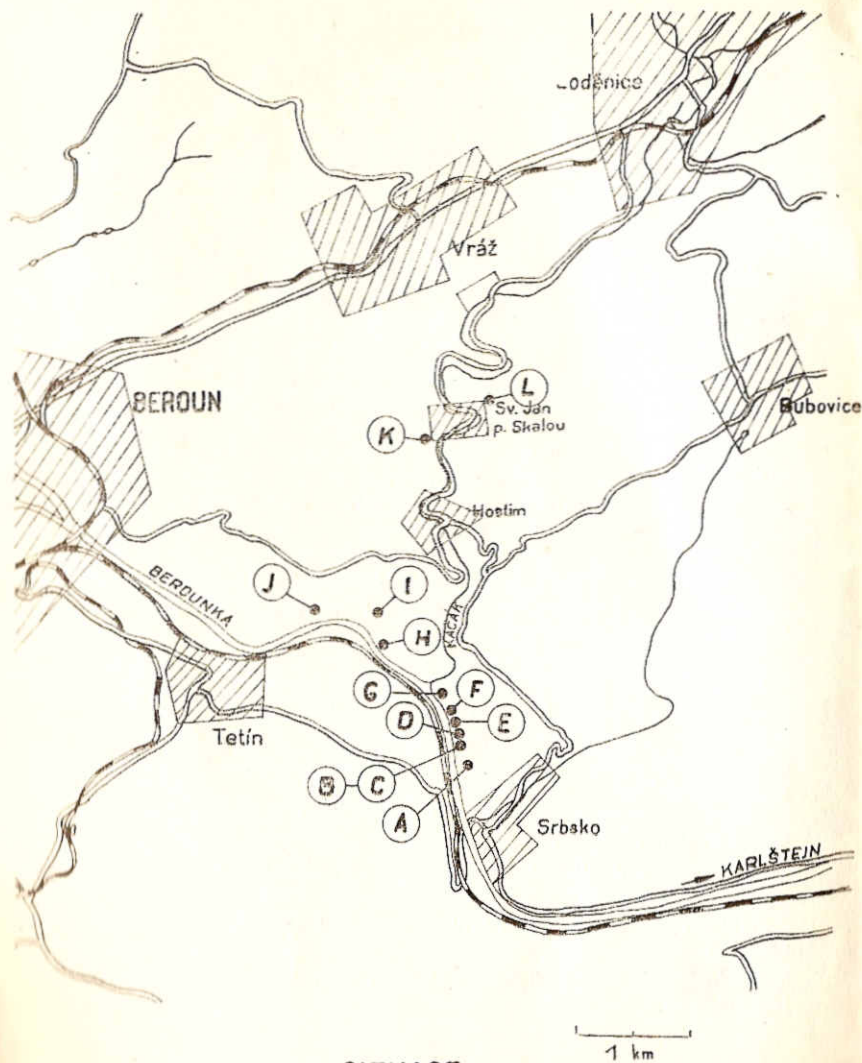
Je faktem, že tento průvodce znamenal svým způsobem zlom v lezení na nepískovcových skalách, protože to byl první průvodce tohoto zaměření a rozsahu. Svým způsobem zpracování, který byl velmi šťastně zvolen, umožnil, že mnoho horolezeckých oblastí, které byly do té doby známy jen místně a horolezeckých výstupů, které se tradovaly ústně, bylo otevřeno široké horolezecké obci. Znamenalo to větší příliv do všech oblastí, ale na druhé straně též paradoxně i rychlejší zastarání průvodce, neboť v takto nově otevřených oblastech byla vylezena celá řada nových cest, které si již pomalu vyžadují vydání nového průvodce.

Abychom udrželi tradici, vydáváme tohoto opraveného a doplněného průvodce po Českém krasu. Protože však víme, že život nezůstává stát a také je nám známo, že během nejbližších let bude redakcí původního průvodce připravován průvodce nový, žádáme Vás, vážení přátelé horolezci, o jednu věc. Oblast Českého krasu je rozsáhlá a nejenom to, že i u zde popisovaných stěn nejsou možnosti prvovýstupů uzavřeny, ale je zde i možnost otevření úplně nových stěn pro horolezectví.

Pokud tedy někdo z vás udělá v této oblasti cestu, o které ví nebo se domnívá, že je prvovýstupem, zašlete údaje o ní s popisem a nákresem na adresu horolezeckého oddílu Slavie VŠ Praha, kde buď autor tohoto průvodce nebo jeho nástupce se bude starat o evidenci nových cest a později o jejich zařazení do dalších průvodců.

Při zpracování průvodce sloužil jako podklad průvodce „Nepískovcové skalní oblasti v Čechách“ z roku 1968, dále článek „Horolezectví v údolí Kačáku“ v časopise Turista č. 3 z roku 1969 a osobní znalosti autora a spolupracovníků.

Děkuji touto cestou dr. Zdeňku Hokrovi, který zpracoval geologickou kapitulu a dále Ing. Evě Mičouchové, Ing. Petru Vysokému, Karlu Valešovi, Ing. Ladislavu Veselému za připomínky a popisy některých cest.

OBR.1 - SITUACE

2. ROZDĚLENÍ PRŮVODCE

Oblast Českého krasu je rozdělena na několik menších oblastí a stěn, které jsou sice všechny v dosahu pěšího chodce, ale kde při přesunu z jedné do druhé musíme v menší či větší míře použít nohou, nebo jiného dopravního prostředku. Nemá tedy rozdělení jiný význam než situativní. Pro jednotlivé stěny užíváme vžitá názvy. Opomíjíme zcela oblasti, které jsou turisticky a krajinově velmi zajímavé, ale nejsou (alespoň dosud) otevřeny z hlediska horolezeckého. Názvy jednotlivých oblastí a jejich umístění jsou dobře patry ze situativního náčrtu a z dalšího popisu.

3. PŘÍSTUPOVÉ MOŽNOSTI

Do všech oblastí se lze dostat, jednak železnicí a jednak po silnici. Přejdeme-li vlakem, vystoupíme v obci Srbsko na trati Praha – Beroun, přejdeme přes řeku po lávce pro pěší a cca 500 m proti proudu Berounky začínají lezecké terény Srbska. Dále proti proudu se lze dostat až k Šanovu koutu; do oblasti Sv. Jana a Dušičkové stěny pěšky proti proudu Kačáku. Do těchto dvou oblastí se lze též dostat pěšky ze stanice Vráž na trati Praha – Beroun přes Rudnou.

Při příjezdu automobilem ve směru od Prahy projíždíme přes Karlštejn do obce Srbska, z druhého směru od Berouna přes obec Hostim do Srbska. V Srbsku odbočíme směrem k řece a po navigaci jedeme až pod stěnu Kotlů, kde je velké travnaté vhloubení ve skalních stěnách (možnost parkování i stanování). Do Sv. Jana a k Dušičkové stěně jedeme přes výše uvedenou Hostim směrem Loděnice, nebo naopak odbočíme v Loděnici na silnici Praha – Beroun – Plzeň.

4. HOROLEZECKÉ STĚNY OČIMA GEOLOGA

Horolezecký terén v okolí Srbska je celý v chráněném území podle zák. č. 40 z r. 1956 – „Český kras“; je součástí tzv. Barrandienu, který vznikl jako mořské usazeniny ve starších prvohorách. Popisované horolezecké cesty vedou vesměs po vápencích nejmladšího siluru a devonu.

Nejstarší z nich jsou v Šanově koutě (tzv. Pyramida). Jsou to silurské vápence, naspodu se silnou polohou sopečných tufů. Tyto vápence (budňanské) jsou zde tence vrstevnaté, silně rozpukané, drobné, lehce větrající, a proto se lámou v malých úlomcích i ve velkých blocích. Pro poměrnou měkkost jsou vhodné k nácviu skobování. Mají četné, avšak ne vždy spolehlivé chyty a stupy. Tytéž vápence, avšak se silně zvětřalým povrchem a proto nebezpečně lámavé tvoří sousedící Andělskou stěnu (Hradby).

K nejmladšímu siluru patří celistvé až tlustě vrstevnaté, pevné, málo rozpukané spodní koněpruské vápence na Štítku, v nejspodnější části Vlastiny stěny a ve spodní polovině Dušičkové stěny a stěny U kříže ve Sv. Janě. Tyto vápence jsou velmi pevné, poskytují málo, avšak velmi spolehlivých chytů a příležitostí ke skobování.

Nad nimi ležící svrchní koněpruské vápence tvoří zhruba spodní polovinu Blážíny stěny, převážnou část Vlastiny stěny a horní polovinu stěn u Sv. Jana. Z horolezeckého hlediska se prakticky neliší od spodních koněpruských vápenců, snad až na to, že jsou ještě celistvější a tím lezecky náročnější.

Další vápence, bránické, se vyskytují ve více typech. Jeden typ je celistvý, pro nás je obdobných vlastností jako vápence koněpruské. Tvoří Pupek, Matterhorn (Matterhorn je lomem obnažená velká zlomová plocha, na níž ukazují dodnes rýhy směr pohybu) a vrchní část Blážíny stěny. Druhý typ jsou vápence tence vrstevnaté, pevné, avšak podle vrstevních ploch snadno větrající a pak lámavé, tvoří Stěnu kotlů. Tento typ přechází nahoru do nadloží do tence vrstevnatých, hlíznatých, nápadně červených vápenců (řeporyjských), které jsou velmi lámavé, s mnoha, avšak převážnou většinou nespolehlivými chytami a stupy. Rovněž jejich ssuť, kterou tvoří oblé úlomky, je velmi sypká a při chůzi snadno ujíždí.

5. POZNÁMKY KE KLASIFIKACI

Klasifikace užitá v tomto průvodci odpovídá (pokud to lze vůbec dosáhnout) klasifikaci alpské a té, která je po vzoru alpské klasifikace zaváděna v poslední době v Tatrách. Přistoupili jsme k ní proto, že podle našeho názoru vystihuje podstatně lépe skutečnost, než starší u nás používaná Welzenbachova klasifikace, která již byla vývojem překonána. Klasifikace pískovcová, v původním prů-

vodci použitá, již vůbec neodpovídá podmínkám nových cest zvláště technického rázu a měla by zůstat omezena na pískovcové oblasti, kde má své oprávnění.

Klasifikace je uváděna vždy dvěma čísly, z nichž římská číslice uvádí obtížnost klasického lezení v cestě a druhá arabská číslice uváděná s předsazeným písmenem H označuje obtížnost lezení po umělých prostředcích. Znamená to tedy, že pokud je v popise pouze římská číslice (IV, V...), je cesta lezená a lezitelná pouze klasicky s použitím umělých prostředků pouze k zajištění. Znaménko + znamená obtížnost při horní hranici klasifikačního stupně. Pokud se v popise cesty vyskytuje též údaj H 1 – H 4, lze se část cesty po umělých prostředcích (skoby, klíny, nýty).

Přibližně lze uvést, že klasifikace H 1 znamená krátké jednoduché lezení po umělých prostředcích, klasifikace H 2 dlouhé nebo kratší, ale obtížné lezení po umělých prostředcích, klasifikace H 3 je vyhrazena špatně držícím skobám nebo dlouhým a značně převýslým úsekům a klasifikace H 4 pro krajně obtížné a dlouhé lezení po umělých prostředcích speciálního charakteru (jedničky apod.).

Pro hrubou srovnatelnost klasického lezení lze uvést, že klasifikace V odpovídá zhruba lehčím šestkám Welzenbachovy stupnice, klasifikace V+ těžším šestkám a klasifikace VI je vyhrazena extrémům.

6. POPISY CEST

A. První stěna

První stěna je stěna nad posledními domky Srbska. Horolezecky méně významná. Cesty jsou popisovány zleva doprava.

1. Neznámá

Cesta je v čelní stěně směrem k Berounce. Přibližně ve středu cesty je travers doleva. Blíže popis chybí.

V, H1

M. Albrecht - J. Gaisl

leden 1961

2. První komín

Cesta vede prvním komínem za pravou hranou.

III

M. Albrecht - J. Gaisl

leden 1961

3. Druhý komín

Cesta vede druhým komínem za pravou hranou.

III

M. Albrecht - J. Gaisl

leden 1961

B. Štítek

Malá hladká stěna tvaru trojúhelníka na začátku lezeckých terénů směrem od obce Srbsko. Cesty jsou popisovány zleva doprava.

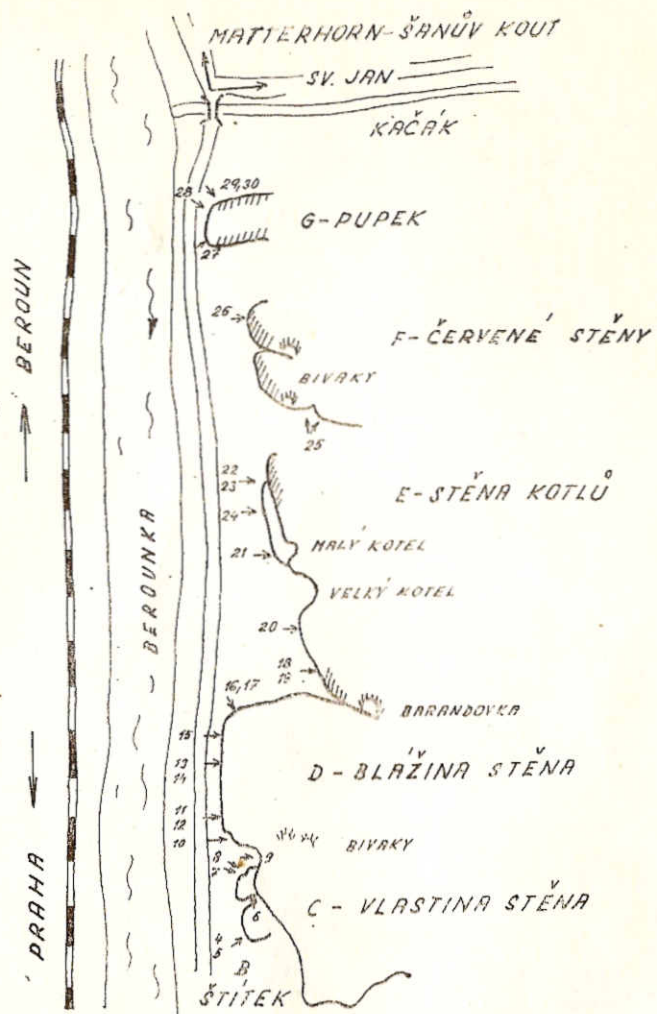
4. Stará cesta

Nástup prasklinou v pravé třetině úpatí a tou zprvu stěnově a později sokolíkem asi 5 m vzhůru (uzel). Odtud hladkou vytlačující stěnkou obtížný travers doleva na malou travnatou poličku a z jejího konce podél dvou prasklin ke kruhu. Stěnou doprava vzhůru na lavici (hodiny), po ní traverzem doleva do kouta s jeskyňkou (smyčka). Z jeskyňky lámovou hranou zleva nebo rozporným krokem již snadno na vrchol.

Pevná skála - IV

F. Kutta - Z. Mareš - I. Novotný

7. 10. 1944

OBR. 2 - PŮDORYS HL. OBLASTI SRBSA

5. Jesuitská

Nástup jako u předcházející cesty a sokolíkem dále až ke kruhu. Kolem kruhu obtížným krokem vlevo od spárky vzhůru. Dále přímo vzhůru přes malý převis do kouta na balkón (možnost smyčkování). Koutem dále na vrchol.

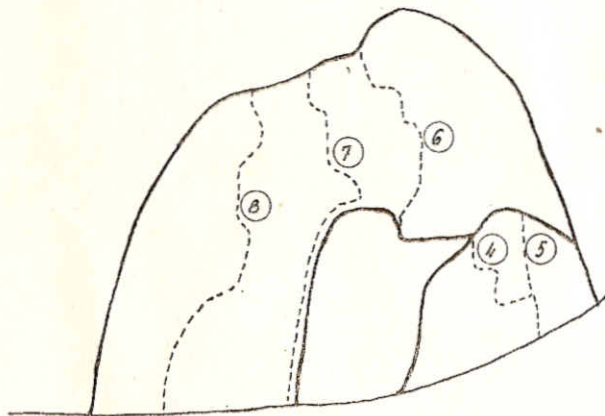
Pevná skála - IV+

M. Albrecht - L. Veselý - J. Gaisl

25. 5. 1962

C. Vlastina stěna

Členitá stěna, posazená poněkud výše od řeky a ohraničená zprava vrcholem štítu a zleva kuloárem, sahajícím od řeky až na vrcholové pláň, vedle kterého jsou jeskyně vhodné k bívakování (Galerie). Cesty jsou popisovány zprava doleva.

OBR. 3-B-ŠTÍTEK, C-VLASTINA STĚNA

6. Lednová

Nástup cca 20 m vlevo od vrcholu Štítu v místech, kde vodorovná široká terasa stupněm přechází na balkón se stromem. Od nástupu doprava vzhůru pod balkónek, který je tvořen zde začínajícím koutem (skoba). Odtud vzhůru na balkónek a koutem dále

ke kruhu. Od kruhu doleva na piliřek a po něm na jeho vrchol. Z vrcholu piliřku vzhůru přes převis (skoba) a nad ním jemným traverzem doleva ke druhému kruhu. Od něho trochu vlevo nad vrchol.

Pevná skála - V

M. Albrecht - J. Gaisl

leden 1961

7. Vlastina cesta

Nástup přes stupně do výrazného úzkého komína v koutě. Podél komína vzhůru až pod vklíněné balvany (smyčka). Přes ně na balkónek se stromem (jinak snadno dosažitelný po polici zprava od vrcholu Štítu). Stěnkou nad balkónkem doleva vzhůru na poličku (kruh) pod převisem. Kolem převisu zprava a sokolíkem podél spárky na balkónek (smyčka). Koutem nad balkónkem přímo na vrchol.

III

Z. Červenka - J. Malík - V. Šustr

červen 1944

8. Úmrtní list

Nástup je asi 10 m vlevo od výrazného komína, který tvoří cestu 7. Podél odštěpu sokolíkem nejprve přímo vzhůru a potom stále více a více doprava tak, jak odštěp zahybá až do jeskyňky. Z jeskyňky poněkud vlevo a pak zpět doprava až k vodorovné spáře, nad níž začíná svislý kout. Tímto koutem vzhůru, před jeho koncem do stěny vpravo a stěnou k vrcholu.

Lámavé - V, H 3

K. Bělina - J. Svoboda - I. Burian

únor 1970

9. Sestupová cesta

Výrazným kotlovým vhloubením mezi Vlastinou a Blážínu stěnou k jeskyňkám, kde lze bítakovat. Lze použít k sestupu z obou stěn. Bez praktického významu - I

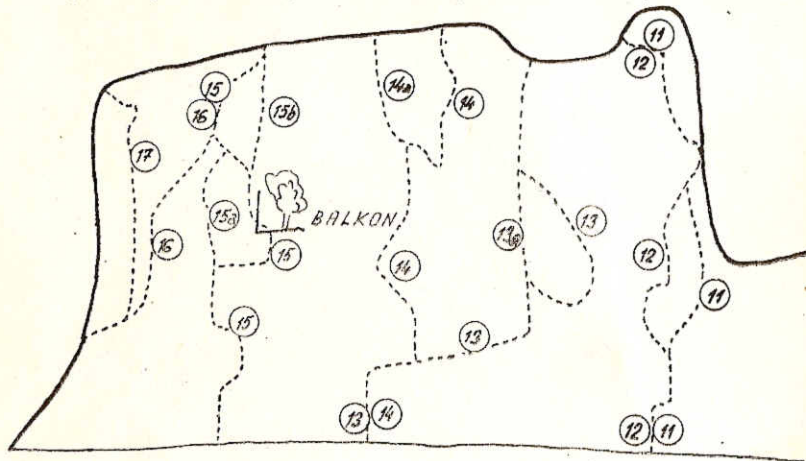
D. Blážína stěna

Velká stěna téměř nad řekou je ohraničená zleva kuloárem Barandovky a zprava kuloárem, který rozděluje Vlastinu a Blážínu stěnu. Cesty jsou popisovány zprava doleva.

10. Vypečená cesta

Zpočátku podél koutové spárky piliře vyčnívajících z hladkých

stěn. Do spárky buď zprava podél žebírka v hladké stěně a jemným traversem doleva nebo přímo hladkou stěnkou k převisu na spodním konci spárky (smyčka). Podél spárky pod převis a pod jeho střešou obtížně doprava a vzhůru ke kruhu. Přeš lámavý převis šikmo doleva ke druhému kruhu. Vzhůru na výraznou polici pod stropem velkého převisu. Po ní doprava na konec a podél silně

OBR 4. - D - BLÁŽINA STĚNA

převísle spárky ke třetímu kruhu. Přeš hladký převis se spárkou buď paternosterem na uzlech ve spárce nebo stavěním a pomocí smyčky na balkónek. Koutem nad balkónkem k vrcholu.

Místa lámavé - V, H 1

F. Kutta - I. Novotný

1. 10. 1947

11. „Mufi - Muf“

Až ke kruhu a na poličku stejně jako u cesty 12. Z poličky travers doprava za hranu a šikmo doprava vzhůru na stupeň. Odtud travers dol. vzhůru stěnkou ke skobě. Od skoby dol. a potom přímo vzhůru pod prvý okraj převisu. Od skoby travers pod převisem ke kruhu. Od kruhu přímo přeš střešou převisu pomocí skoby na

hraně a dál po skobách pod spáru. Spárou ke skobě. Odtud dál stejně jako cesta 12.

Lámavé - V, H 1

K. Valeš - R. Mikala

6. 12. 1970

12. Odkaz starého pána

Nástup ve vhloubení ve spádnicí velkých převisů mezi Halinou a Vypečenou cestou. Stěnkou vzhůru a nepatrně doprava ke kruhu. Od kruhu šikmo doprava na poličku. Po ní doleva a vzhůru a dále šikmo doleva do nevýrazného zářezu. Odtud vzhůru do hnízda. Poněkud doleva přeš další skobu na poličku, nad ní ve kolké spárce skoba. Od skoby travers doprava přeš odštěp. plotny ke koutové spáře tvořené levou stranou nevýrazného žebírka. Sousední pravou spárou vzhůru a šikmo doprava přeš menší převis na stanoviště pod velkým střešovitým převisem. Pod převisem travers doprava na hranu a šikmo doleva nad převis spárkou, potom po hraně až nad malou poličku na hraně.

Lámavé - V+, H 2

K. Valeš - R. Mikala

11. 10. 1970

(Ke kruhu M. Albrecht 1962)

13. Halina cesta

Obtížnou stěnkou k trhlíně velkého odštěpu v plotnách, podél kterého vpravo vzhůru (smyčka). Travers dále doprava po stále se více naklánějící poličce mizící v hladké plotně. Tou ke kruhu. Od kruhu obtížně (na tření) přeš hladkou plotnu traversem do kouta se spárou (smyčka). Spárou vzhůru a doprava ke vklíněným balvanům (smyčky). Odtud šikmo doprava dolů a podél trhliny pod lámavým převisem k hnízdu (smyčka). Obtížný travers doprava podél tenké vodorovné spárky pod převisem k díře (smyčka). Ručkováním po odštěp. placce v hladké stěně nad námi doprava k hraně pilířku s výraznou spárou (smyčka). Traversem stále doprava k úzké spárce (ve spodní části hodiny). Spárkou ke skobě a šikmo doprava vzhůru na poličku pod velký vrcholový převis. Přeš něj podél šikmo doleva se táhnoucího vhloubení s pomocí skob a na vrchol.

Místa velmi lámavé - V+, H 1

F. Kutta - S. Preisler

7. 8. 1950

a) Přímá varianta

Varianta odbočuje z cesty v místě vklíněných balvanů nad koutem se spárou následujícím po velkém traversu. Odtud šikmo doprava přes hranu pilířku a po něm vzhůru (skoba) na jeho vrchol. Šikmo doprava vzhůru lámavou stěnkou (smyčka) a nevýrazným vkloubením na vrchol.

V+

F. Kutta - I. Novotný

10. 10. 1947

14. Listopadová

Nástup jako u předchozí cesty až na konec trhliny plotnového odštěpu (smyčka). Plotnou vzhůru pomocí nýtu pod malý střechovitý převis. Po jeho levém okraji vzhůru na skloněnou polici (skoby). Šikmo doprava vzhůru ke kruhu. Od kruhu přímo vzhůru pod střechovitý převis a odtud doleva a sokolíkem přes převis a dále vzhůru. Doprava vzhůru ke 2. kruhu. Odtud 2 m doprava dolů, travers doprava k dalšímu odštěpu. Odtud přímo vzhůru na polici a doprava vzhůru přes schodovité police k vrcholu.

Místa lámavé - V, H2

P. Vysoký - O. Vysoký - I. Bortel

22. 11. 1964

a) Přímá varianta

Od 2. kruhu travers doleva ke skobě a vzhůru na plošinku (skoba). Travers doprava a opět šikmo doleva ke skobě. Dalším traversem doleva (smyčka) a přes odštěp. blok vzhůru na vrchol.

V+, H1

Pekárek - Vaník

15. Blážina cesta

Nástup svislým koutem uprostřed ploten, dole zleva, výše zprava od něho plotnami na balkónek pod převisem (kruh). Přes převis vlevo od kruhu a přímo vzhůru do kouta. Koutem vzhůru pod velký převis (smyčky). Odtud travers doprava buď obtížněji přímo pod převisem nebo snáze asi o 2 m níže a v místě, kde velký převis přechází v koutový balkón se stromem, vzhůru na tento balkón. Z balkónu podél široké převislé spáry v koutě vzhůru a doleva na hranu. Z ní opět doleva ke svislé spárce, jí vzhůru a doleva

na balkón k 2. kruhu. Kteroukoliv ze dvou spár přes lámavé stupně na vrchol.

Kromě vrcholu pevná skála - IV+

F. Kutta - Z. Mareš

9. 9. 1944

a) Jarní varianta

Po příchodu pod velký převis místo doprava doleva do stěny a přes převislou spárku do ploten pod 2. kruh. Z nich starou cestou ke 2. kruhu.

V, H1

L. Mičouch - P. Vysoký

20. 3. 1966

b) Kosmická varianta

Z balkónu se stromem širokou převislou koutovou spárou vzhůru a dále spárkou v jejím prodloužení na vrchol.

V, H1

P. Jánoš - L. Mičouch

18. 6. 1967

16. Padák

Nástup vlevo od výrazné levé hrany stěny. Ke spárce ubíhající šikmo doleva, kterou (zčásti sokolíkem) pod převis (smyčka). Přes něj na balkón pod velkým převisem (sem možno vtraversovat z kuloáru Barrandovky). Převislou spárou na balkónek (smyčka) a doleva podél stále převislé spáry, jež se pod převisem naklání do téměř vodorovné polohy. Sokolíkem (spodní chyty) do hnízda (smyčky). Obtížně vztyčením a přes převislou hranu již nad převisem doprava na balkón s kruhem v cestě č. 15. Tou na vrchol.

Pevná skála - V+

F. Kutta - Z. Mareš - I. Novotný

7. 10. 1944

17. Podzimní cesta

Nástup vlevo od Padáku. Dále koutem podél spárky přes dva převisy na polici. Odtud šikmo doleva na vrchol.

V+, H1

L. Mičouch X J. Foltánek

24. 9. 1967

E. Stěna kotlů

Členitá stěna vl. od kuloáru Barrandovky přecházející vl. do červených stěn. Její levou částí se táhne výrazná hlavní římsa, nad jejímž pravým okrajem jsou dvě velká vhloubení (Velký a Malý kotel). Cesty jsou popisovány zprava doleva.

18. Opomenutá spára

Nástup vlevo od kuloáru, kde sahá křoví nejdále doleva. Hladkou stěnou vzhůru (skoba) a šikmo doprava na stupeň (skoba). Šikmo vzhůru ke kolmé spáře a tou až na její konec (smyčky). Přechod doleva do další spáry a tou vzhůru (skoba) na velkou lávku. Po ní doprava (skoba) na větší plošinu (kruh). Doprava vzhůru do vhloubení a jím na vrchol.

V

O. Vysoký – P. Vysoký

3. 4. 1966

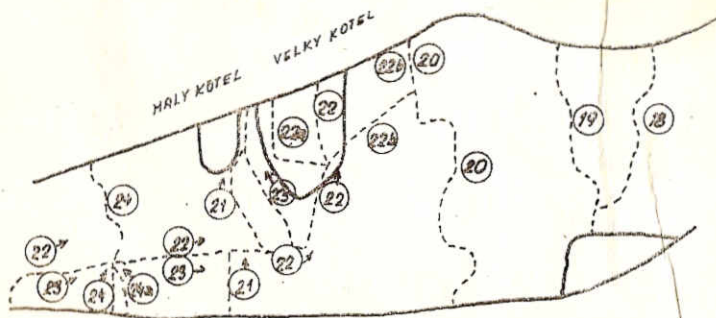
19. Cesta k normalizaci

Nástup společný s cestou 18. Hladkou stěnou vzhůru (skoba) a poněkud doprava, kde opouští cestu 18. Odtud přímo vzhůru pod převis. Mírně doleva a pak přes převis do koutu, kterým přímo vzhůru až na polici, ve které tvoří velký střešovitý převis jeskyni. Poněkud doleva přes převis a dále přímo k vrcholu.

IV, H2

I. Bortel – E. Mičouchová

říjen 1968

OBR. 5 - E - STĚNA KOTLŮ

20. Cesta Slunce

Plotnou šikmo doprava na polici a po ní travers doleva ke stromu. (Sem též příměji blíže ke stromu.) Odtud postavením nebo pomocí stromu ke skobám a dále šikmo doprava ke koutu. Koutem ze začátku převislým vzhůru na polici s dalším stromem. Z levé strany police přerušovanou spárkou asi 2 m vzhůru, pak travers doleva a po levé straně vhloubení k vrcholu.

Lámavé – IV, H2

B. Bortel X V. Kazimour

6. 7. 1968

21. Malý kotel

Výrazným koutem vlevo od spádnice levé hrany Velkého kotle. Přes převis asi v polovině tohoto koutu zprava. Koutem až na hlavní římsu stěny Kotlů (skoba). Po římsě doprava až téměř na hranu Velkého kotle, odtud šikmo doleva vzhůru (skoba) a dále tímtéž až do Malého kotle. Odtud překrokem doprava na pilíř, který rozděluje Velký a Malý kotel a po jeho levé straně přímo na vrchol.

IV+, H1

I. Bortel X V. Kazimour

23. 10. 1962

22. Velký kotel

Nástup na hlavní římsu tam, kde zasahuje k úpatí stěny. Po římsě doprava na její konec (skoba) a stále doprava přes hranu pilíře do Velkého kotle. Přes jeho amfiteátr doprava vzhůru pod převisy v jeho pravé části (smyčka). Odtud středem hladké vrcholové části (skoba) šikmo vzhůru do vhloubení a jím na vrchol.

Lámavé +- IV+

F. Kutta – J. Malík

20. 8. 1943

a) První varianta

Z míst pod převisy travers celým kotlem doleva (skoba) přes převis do vhloubení a jím na vrchol.

IV+

F. Kutta – J. Malík

20. 8. 1943

b) Druhá varianta

Z míst pod převisy po trav. velmi lámavé policí pod převisy travers doprava, přechod na vyšší polici a po ní do hnízda pod převisem. Kolem převisu vpravo a přímo na vrchol.

Velmi lámavé, špatně jistitelné – IV+

J. Malík – J. Procházka

červen 1947

23. Hynkova cesta

Jako u cesty 22. až k rezavému odštěpnému bloku ve středu hlavní římsy. Mělkým vhloubením přímo vzhůru a doprava k 1. kruhu. Šikmo doprava na travnatý balkón (2. kruh). Přes balkón na pilíř a jako u cesty č. 21 na vrchol.

IV+

Daniel - Kalista

23. 8. 1964

24. Evina cesta

Nástup na hraně pilíře, který zprava tvoří výrazný kout. Pilířem asi 3 m vzhůru, pak obtížný travers doleva a vzhůru na velkou polici kotlů. Nepatrně doprava (smyčka) a stěnou přímo ke kruhu. Od kruhu doleva nahoru do horního zářezu a jím vzhůru na travnatou polici. Po ní doleva asi 10 m až ke koutové spáře. Spárou (sokolíkem) a přes stupně na vrchol.

Lámavé - IV+

V. Kazimour X L. Mičouch

4. 2. 1962

a) Varianta nástupu

Nástup ve velkém koutě vpravo od normálního nástupu, tímto koutem na velkou polici.

IV+

J. Strnad

březen 1962

F. Červené stěny

Hladké oblé stěny mezi Stěnou kotlů a Pupkem s charakteristickými převisy („abri“) při úpatí vhodnými k bivakování. Pro velkou lámavost jsou horolezecky málo zajímavé. Cesty jsou popisovány zprava doleva.

25. Červená spára

Výrazná spára přetínající stěny je při úpatí silně převislá. Nástup buď pomocí skob přímo spárou nebo jejím obcházením zprava hladkou stěnou a šikmo doleva na velký balkón pod převisem (křoví). Přes převis buď rozporem nebo vl. (lámavé chyty) až do spáry nad ním (skoba). Spárou vzhůru, pak poněkud doleva a přes stupně na vrchol.

Lámavé - V, H2

F. Kutta - S. Preisler

5. 5. 1949

26. Červená hrana

Bezvýznamná cesta vedoucí v hraně Červených stěn, která je blíže Berounce a Pupku.

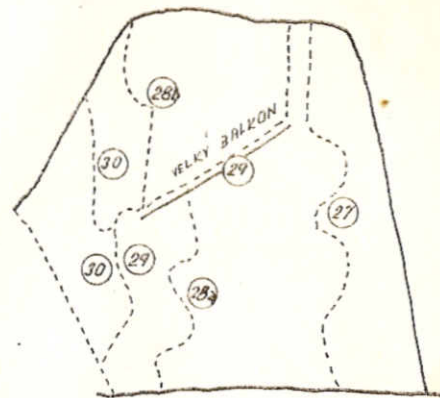
Silně lámavé - IV.

L. Mičouch - V. Kazimour

21. 5. 1967

G. Pupek

Velký pilíř s výrazným převisem zdvihající se nad cestou u ústí potoka Kačáku do Berounky. Cesty jsou popisovány zprava doleva.

OBR. 6 - G - PUPEK

27. Helenčina cesta

Nástup vlevo od pravé hrany pilíře stěny. Stěnkou a podél žlábků vzhůru pod kolmou výše doleva ubíhající trhlinu (smyčka). Trhlinou (sokolíkem) na její konec, odtud obtížně doleva (skoba) na balkón pod kruhem a ke kruhu. Od kruhu postavením do hladké mírně ubíhající stěnky, kterou buď mírným nebo větším obloukem vpravo do koutového balkónu k druhému kruhu. Odtud jemnou stěnkou vlevo od kruhu do koutové spáry a jí na balkónek pod vrcholovým převisem. Zprava podél spáry na vrchol.

Pevná skála - V+, H1

M. Albrecht X J. Gaisl

1963

28. Dirretisima

a) Dolní část

Nástup na levé hraně pilíře tvořícího masiv Pupku. Od nástupu šikmo doprava podél trhliny až k první skobě, odtud šikmo doleva vzhůru na balkón pod výrazným převisem. Přes převis opět šikmo doprava v místě, kde je největší. Nad převisem travers doprava do nevýrazného vhloubení. Tímto vhloubením vzhůru až na hlavní polici Pupku.

V+, H3

I. Bortel – B. Bortel – E. Mičouchová 1968

b) Horní část

Hlavní převis Pupku v místě, kde je největší na levé straně, protíná výrazná spára. Spárou až na její konec. Odtud šikmo doleva do vhloubení a tímto vhloubením vzhůru k vrcholu.

Kromě krátkých úseků pevná skála – IV+, H3

V. Kazimour X I. Bortel 10. 12. 1963

29. Stará cesta

Nástup hladkou stěnou do údolí Kačáku. Buď podél spárky (sokolík) nebo vlevo od ní přes plotnu na balkónek (smyčka). Doleva ke koutové spáře (sokolík, ve spáře skoba). Přes převis s minimálními chyty a traversem hladkou plotnou doleva pod velký převis (hodiny, smyčka). Těsně pod stropem převisu travers doprava na hlavní polici Pupku. Odtud po polici doprava až na její konec, přes převis vzhůru do spáry (smyčka) a tou snadněji na vrchol.

Pevná skála – V

F. Kutta – Z. Mareš 7. 8. 1944

30. Blančina cesta

Nástup jako u cesty 29. a tou až pod strop převisu. Odtud obtížný travers doleva až do místa, kde převis mizí; zde opět doprava do spáry, která měsíčkovitě zahýbá doleva a touto spárou na vrchol. Nevyskobováno.

Lámavé – VI, H1

K. Bělina – J. Svoboda – B. Skotnicová únor 1970

H. Matterhorn

Za potokem Kačák směrem od Srbska je za dvěma staveními starý opuštěný lom. Jeho levou stranu tvoří výrazná stěna v podobě trojúhelníka, ležící rovnoběžně s řekou.

31. Travers stěnou

Nástup po lehkých stupních při pravé hraně. Vzhůru až na výraznou polici přetínající stěnu doleva vzhůru, po ní až na její konec (smyčka). Odtud buď pravou spárou (skoba) a traversem doleva na hranu nad stromkem nebo levou spárou (smyčka) na tuto hranu. Travnatým svahem k vrcholu.

IV

32. Dirretisima

Jako u předcházející cesty na polici.

Z ní hladkou plotnou ke skobě (odjistit lze přes skobu z pravé hrany stěny, k níž zprava za hranou od police. Pomocí dvou skob doleva vzhůru pod převislý odštep a přes něj obtížně zprava na jeho vrchol (skoba). Šikmo doleva vzhůru obtížně přechod doprava na hranu stěny. Tou přes dvě skoby a smyčku vzhůru. Přes vrcholový převis po skobách.

Pevná skála – V+, H2 – Klasifikace nezaručena.

I. Andělská stěna

Za dříve zmíněným lomem ustupují skalní stěny dále od řeky a tvoří nad zahradnictvím dlouhou stěnu. Výstupy zde jsou menšího významu pro značnou lámavost skály.

33. Koutová cesta

Výrazným koutem protínajícím celou stěnu nejprve spárově, pak komínově k jeskyni. Z její vrchní části šikmo doprava vzhůru (skoba) a dále šikmo doprava (smyčka) na vrchol.

Lámavé III – Klasifikace nezaručena.

34. Kominová cesta

Nástup pod komínem vytvořeným věžovitým odštepem v horní části stěny. Lámavou stěnou do komína a jím na vrchol.

Lámavé IV – Klasifikace nezaručena.

J. Pyramida (Šanův kout)

Více méně skalní věž tvořící zakončení skalních stěn tvořících Šanův kout. Cesty jsou popisovány zprava doleva.

35. Jižní stěna

Tvoří ji výrazný pilíř přerušovaný uprostřed hlavní římsou. Nástup buď vpravo od pilíře stěnkou na poličku, po ní doleva a vzhůru na další římsu nebo vlevo od pilíře komínem vzhůru k věžičce. Odtud přes šikmou plotnu vpravo a žlábkem vzhůru na hlavní římsu. Dále výrazným komínem vzhůru do hnízda (smyčka) a po římsě doprava na její konec. Odtud přes malý převis do vhloubení. Vhloubením vzhůru a pak pravou stěnou doprava na vrchol.

III

J. Schmidt – M. Schüller – A. Šmajler 1943 – 4

36. Kazatelna

Nástup společný s cestou č. 35 až po hlavní římsu. Po hlavní římsě travers doleva pod převisem na kazatelnu v hraně (skoba). Odtud vhloubením, které jde nejprve vzhůru a pak uhýbá doprava a přes stupně k vrcholu.

III

J. Schmidt – M. Schüller – A. Šmajler 1943 – 4

37. Zářijová cesta

Nástup mezi hranou pilíře tvořícího Jižní stěnu a výrazným komínem vlevo od pilíře. Středem stěny mírně zleva pod převis, který je proťat dvěma spárami, pokračujícími i nad převisem. Přes převis a dále těmito spárami do horních partií stěny, odtud šikmo doprava na kazatelnu na cestě č. 36. Na vrchol cestou č. 36.

IV, H1

K. Valeš – M. Tintěra září 1970

38. Velký komín

Výrazný komín vlevo od pilíře Jižní stěny, který tento pilíř odděluje. Stěnkou do úzkého komína, jím přes vklíněný balvan (obcházíme uvnitř nebo vně komína – smyčka), nahoře do levé stěny a tou nebo o něco výše opět komínem na vrchol.

II

J. Schmidt – M. Schüller – A. Šmajler 1943 – 4

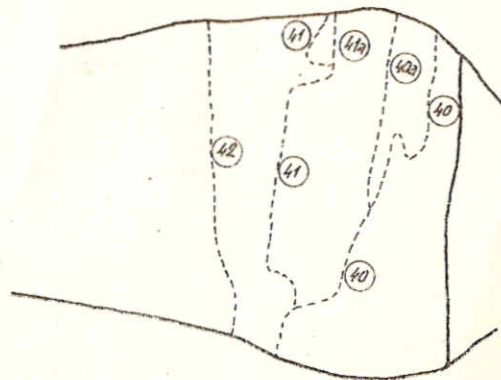
39. Bubbyho převisy

Za pilířem Jižní stěny asi 50 m je široká trojúhelníková stěna. Nástup poněkud vpravo od spádnice vrcholu. Přes převis na balkón nad ním. Z balkónu travers doleva hladkou stěnkou a vzhůru do jeskyňky. Z jeskyňky doleva vzhůru až pod vrcholové převisy. Zde doprava na balkón a odtud již snadno k vrcholu.

IV

K. Dušičková stěna

Na cestě ze Srbska do Sv. Jana údolím potoka Kačák těsně před Sv. Janem přes potok za mýtinou s chatami se tyčí vysoká stěna. Cesty jsou popisovány zprava doleva.

OBR. 7 - K - DUŠIČKOVÁ STĚNA

40. Dušičková cesta

Nástup ve spádnici Dušičkové spáry po travnaté polici doprava vzhůru až na její konec (skoba). Vzhůru spárou přes plošinku (smyčka) do hnízda, kde se spára stává silně převíslou (smyčka). Odtud buď přes převis podél spáry (smyčka a traversem doprava

na poličku, nebo traversem doprava na hranu a přes ní do vhloubení, kterým vzhůru na poličku. Po ní doprava ke skobě. Od skoby sestupem (slaněním) k odštěpnému bloku, nad ním traversem doprava na travnatou plotnu s křovím při hraně pilíře (skoba). Hladkou stěnkou vzhůru a dále šikmo doprava ustupující plotnu na vrchol.

V
F. Kutta - J. Malík 30. 10. 1943

a) Přímá varianta

Od popisu uvedeného hnízda, postup prakticky přímo vzhůru přes převis a pak stěnou. Koncový úsek buď doprava nebo doleva.

V+
L. Mičouch - L. Beneš 13. 11. 1966

41. Dušičková spára

Jako u předcházející cesty do poloviny nástupní police. Hladkou stěnkou vzhůru (smyčka) a traversem doleva po úzké liště na balkónek, kde spára začíná (smyčka). Přímou spárou místy převislou až k jejímu převislému vrcholu. Odtud buď přímo přes nebo zprava (obtížné, nejistitelné) na vrchol pilíře. Na polici traversem doprava ke skobě. Hladkou stěnkou vzhůru k prvnímu převisu (smyčka), přes který při úzké trhlině pod druhý převis. Odtud obcházením převisu dlouhým traversem až kde pás převisů mizí a těsně nad tímto pásem opět doprava k vrcholovým stupňům. Po nich na vrchol.

V
F. Kutta - Z. Mareš - I. Novotný 19. 9. 1944

a) Přímá varianta

Zpod druhého převisu přímo přes převis (skoba) do ustupujících vrcholových bloků.

V
F. Kutta - Z. Mareš - I. Novotný 17. 9. 1944

42. Nová cesta

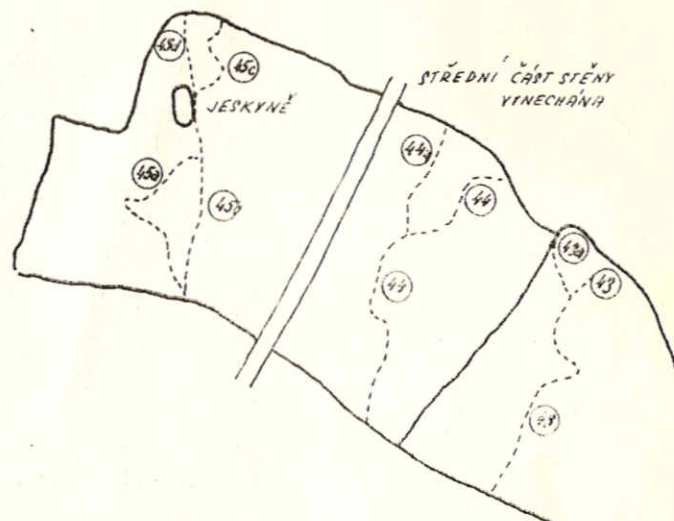
Cesta začíná vlevo od Dušičkové spáry a vede doleva a vzhůru. Je ležena pomocí umělých prostředků.

Bližší popis a klasifikace chybí.

Beránek - David 1968

L. Sv. Jan pod Skalou

Přímou nad obcí nad klášterem se tyčí pás vysokých stěn, začínající zprava oddělenou poněkud vysunutou Trojúhelníkovou stěnou. Cesty jsou popisovány zprava doleva.

OBR. B - L - SV. JAN POD SKALOU

43. Trojúhelníková stěna

Nástup při levé straně stěny. Odtud šikmo doprava pod převis (skoba). Kolem převisu zprava a vhloubením vzhůru. Na konci doprava na trávník. Přes převis nad trávník zprava a traversem doprava k šikmému pilíři, po němž dále. Odtud doleva vzhůru do jeskyně pod vrcholem. Z pravé strany jeskyně doprava vzhůru na vrchol.

V, H1

K. Zlatník s druhy

1948

a) Varianta vrcholu

Z jeskyně pod vrcholem z její levé strany vzhůru, pak travers doleva a opět vzhůru na vrchol.

V, H1

K. Bělina – B. Skotnicová – Pšenda – I. Burian
únor 1970

44. Ypsilon

Nástup těsně vlevo od kuloáru ve spádnicí černých převisů pod vrcholem (uprostřed stěny rezavý výlom). Po travnaté lávce šikmo doleva ke kruhu přechodem přes kolmé vhloubení, kterým vede výstup. Lá mavou stěnkou ke stromku (smyčka). Přímo vzhůru vhloubením přes dva nízké převisy (2 skoby) do výrazného kouta (skoba, stanoviště). Odtud travers doprava po travnaté poličce ke koutové spáře a podél ní pod velký střeovitý převis (skoba). Těsně pod převisem (spodní chyty) nebo o něco níže přes hladkou stěnkou do převis. komínku a jím na dobré stanoviště (skoba). Odtud koutem ke spáře (skoba) a jí (sokolíkem) až na konec (skoba) a doprava přes lámavé želižko na vrchol.

V+, H1

M. Albrecht – J. Gaisl 1961

a) Levé ypsilon

Z posledního dobrého stanoviště doleva vzhůru přes plotnu a travers šikmo doleva do vhloubení ve velkých převisech. Přes ně šikmo s pomocí skob na vrchol.

V+, H1

M. Albrecht – J. Gaisl 1961

45. Křížová cesta

Uprostřed stěny je velká výrazná jeskyně. Jak horní část z jeskyně, tak dolní část do jeskyně tvoří samostatnou část. Spodní část jsou vlastně dvě cesty a horní část také. Lze je různým způsobem kombinovat.

a) Spodní část – stará cesta

Nástup vlevo od spádnice velké jeskyně. Stěnkou a po travnaté polici šikmo doleva vzhůru k jeskyňce nad výraznou polici, přecházející vpravo ve výrazné vhloubení, které probíhá stěnou šikmo

doprava. Z jeskyňky po polici doprava k hladké stěnce se železitou dírou, přes ni ke skobě a obtížným krokem do vhloubení s jeskyňkami. Tím doprava do větší jeskyňky. Odtud buď obtížný travers doprava přes hladkou plotnu (jemné lezení), nebo ke koutové spáře, po níž ručkováním vzhůru ke skobě a traversem přes stěnkou doprava k další skobě do vhloubení. Vhloubením vzhůru do jeskyně.

V

Störe – Metzner 1943

b) Spodní část – pražská

Nástup zhruba ve stejném místě, jako u staré cesty, místo doleva však vzhůru a nepatrně doprava podél nevýrazných spárek přímo do vhloubení, kterým končí stará cesta a tímto vhloubením vzhůru do jeskyně.

Lámavé V+

M. Albrecht – J. Gaisl 1962

c) Horní část – stará cesta

Po pravé hraně jeskyně vzhůru a za tuto hranu. Odtud vzhůru pod převis. Pod převisem travers doprava. Přes převis vpravo a na polici (stanoviště). Z police vzhůru a podél spáry pod převisem doprava a přes poslední převis doprava na vrchol.

IV, H2

Störe – Metzner 1943

d) Horní část – berounská

Z jeskyně doprava a vzhůru pod převis, jako u staré cesty. Odtud doleva nad vrchol jeskyně a mělkým žlábkem vzhůru k vrcholu.

IV, H2

A. Černík – M. Lev – J. Schmidt – M. Schüller
květen 1943

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. ROZDĚLENÍ PRŮVODCE	5
3. PŘÍSTUPOVÉ MOŽNOSTI	5
4. HOROLEZECKÉ STĚNY OČIMA GEOLOGA	5
5. POZNÁMKY KE KLASIFIKACI	6
6. POPISY CEST	8
A. První stěna	8
B. Štítek	8
C. Vlastina stěna	10
D. Blážina stěna	11
E. Stěna kotlů	16
F. Červené stěny	18
G. Pupek	19
H. Matterhorn	21
I. Andělská stěna	21
J. Pyramida (Šanův kout)	22
K. Dušičková stěna	23
L. Sv. Jan pod Skalou	25

Vydala Česká tělovýchovná organizace – Český horozelecký svaz
Autor – Ing. V. Kazimour ● Obálka – J. Drahokoupil
Vytiskla tiskárna HDKN ● Náklad 1500 výtisků